

עלון 84 - ניסן 1 תשפ"א
עלון שומעי לקחו של מורנו הרב יואל שוורץ שליט"א
הבחירות השנה י' ניסן - תאריך מעבר ישראל בחרבה בנהר הירדן

אבל זה יביא רעה לאמריקה, המילים "סוף אמריקה" הן בגימטריא 502 הדומה לגמ"י של המילים "ההסכם עם אירן". הוא נחתם סופית, בכ"ז תמוז בכיכר תאודור הרצל בווינה. סימן לקץ הציונות. (המילים "הסכם וינה" הן בגימטריא "הקץ") ועיקר הדיונים היו בסביבות יום מיתת הרצל שהוא בכ"ז תמוז, עד סוף השבעה כ"ז תמוז.

שבת הגדול

כתוב בחז"ל (מובא במשנה ברורה סי' ת"ל סק"ב): שבשנה שיצאו ממצרים, היה עשרה בניסן בשבת, ולקחו כל אחד מישראל שה לפסחו, וקשרוהו בכרעי המיטה, והמצרים ראו זאת ושאלום: למה זה לכם? והשיבו: לשוחטו לשם פסח במצוות ה' עלינו. והיו שיניהם קהות על ששוחטין את אלוהיהם, ולא היו רשאים לומר להם דבר, ומפני שאז היה עשרה בחודש בשבת, על כן קבעו לקרות שבת שלפני הפסח – לעולם שבת הגדול".

דבר זה, יש בו משום שני דברים: א. הודיה לקב"ה על הנס שהצילנו מידי המצרים, שלא יכלו להזיק לנו, אף כי חרה להם הדבר מאד! שהרי כתוב (שמות ח' כ"ב) שמשא ענה לפרעה שאמר לו שיקריבו את הקרבנות על אדמת מצרים: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לֹא נִכּוֹן לַעֲשׂוֹת כֵּן כִּי תוֹעֲבַת מִצְרַיִם נִזְבַּח לְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ הֵן נִזְבַּח אֶת תּוֹעֲבַת מִצְרַיִם לַעֲיִינֵיהֶם וְלֹא יִסְקָלְנוּ?! ב. שבחם של ישראל: שעל אף שידעו שהם מסכנים את חייהם היו מוכנים למסור נפשם על כך. וזה היה בנוסף למה שמלו את עצמם לצורך אכילת הקרבן, וגם בזה היה עניין של מסירות נפש, כי מילה למבוגרים - ואף לקטנים בתנאים של אז - היה בו משום סכנת חיים. ורבי יהושע בן לוי דרש (גיטין נ"ז ב') את הכתוב (תהלים מד' כג'): "כִּי עָלִיד הֲרַגְנוּ כָּל הַיּוֹם... - זו מילה" וכתב רש"י: "דזימנין דמיית" [תרגום: לפעמים מתים בגלל המילה]. ובזכות שני הדברים שמסרו נפשם עליהם זכו להיגאל. ככתוב (יחזקאל ט"ז ו'): "...וַאֲמַר לְךָ בְּדַמְיֶיךָ חַיִּי וְאֲמַר לְךָ בְּדַמְיֶיךָ חַיִּי" אלו שני הדברים שמסרו נפש עליהם!

[חז"ל (בסנהדרין) אמרו שבחטא אדם הראשון היה כלול גם כפירה, וגם משיכת העורלה - היינו לתת דרוור לתאוה. ולכן ישראל כדי לזכות לצאת ממצרים מסרו את נפשם לבטל את שני הכישלונות הללו - עבודה זרה וגילוי עריות. שהמילה הזו במצרים, היתה מלבד חשיבותה העצמית, היתה גם סמל לעובדה - שלא נכשלו במצרים בעריות, ושחיטת האליל המצרים - שנעשתה רק אחר שמשכו ידיהם מעבודה זרה. היה תיקון לחטא הכפירה].

עם ישראל כאמור, מצטיין במסירות נפש על התורה. כבר אברהם אבינו נבחן באור כשדים בזה - שנזרק לכבשן האש בגלל אמונתו, ומתוך כך זכה לארץ ישראל. וכן יצחק בנו נעקד על המזבח. ומשום כך זכו בניו להרבה מעלות. אף במתן תורה היה תקיעת השופר מקרן האיל של העקדה. והקרן השניה, תיתקע בימות

הבחירות השנה י' ניסן - תאריך מעבר ישראל בחרבה בנהר הירדן

הבחירות השנה יהיו אי"ה בי' ניסן תאריך קריעת הירדן, והתוצאות אמורות להיות בי"ג לחודש תאריך שבו היו כמה וכמה מאורעות חשובים והשנה הוא יום ביעור החמץ, ודאי שיש לכך משמעות שזה חל בתאריכים אלו.

נס קריעת הירדן, אמנם היה מספר פעמים במרוצת הדורות: יעקב אבינו עבר במקלו את הירדן, גם אליהו הנביא חצה אותו לפי עלותו לשמים וכן אלישע הנביא כשחזר ממקום עליית אליהו. אך בזמן יהושע היה הנס הזה גדול הרבה יותר. מכמה סיבות: א. הדבר היה לעיני כל ישראל שעברו בו, ב. המים נגדשו לגובה ועמדו כנד, ערימות על גבי ערימות. והדבר נראה למרחוק. ולא ירדו המים - עד אחר שכל ישראל גמרו לעבור. הנס בזה היה למען חזק את לב היהודים להאמין שה' איתם בעת כיבוש הארץ. ככתוב (יהושע ג' י'): "וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ בְּזֹאת תִּדְעוּן כִּי אֵל חַי בְּקִרְבְּכֶם וְהוֹרֵשׁ יוֹרֵשׁ מִפְּנֵיכֶם אֶת הַכְּנַעֲנִי וְאֶת הַחִתִּי וְאֶת הַחִוִּי וְאֶת הַפְּרִזִּי וְאֶת הַגְּרִגְשִׁי וְהָאֱמֹרִי וְהַיְבוּסִי". ונצטוו ישראל להקים אבנים לזכר נס זה. עתה, אחר שגלינו מהארץ, נשתכח המקום שבו נקרע הירדן. ואנו מזכירים זאת בהלל: "הַיֵּם רָאָה וַיִּנְס הַיַּרְדֵּן יִסַּב לְאַחֹרַי" (תהלים קי"ד ג').

יום זה, היה תחילת הכניסה לארץ ישראל המערבית, הקדושה יותר מארץ ישראל המזרחית. בתאריך זה, היה עוד נס גדול והוא לקיחת השה שהיה האליל המצרי - לשחיטתו בערב פסח במצרים. ולמרות כעס המצרים עליהם, לא יכלו לעשות שום רע לישראל ולזכר הנס הגדול הזה נקבע לדורות עולם השבת הגדול הוא השבת שלפני פסח, ולא בתאריך י' ניסן דוקא. ולקמן אי"ה נבאר מדוע באמת נקבע השבת ולא תאריך המאורע.

הבחירות יסתיימו בספירת הקולות לקראת י"ג ניסן בו קרו כמה וכמה דברים קשים בי"ג ניסן

בתאריך זה הסכימו המן ואחשוורוש להרוג את כל היהודים והסרת הטבעת שנתן אחשוורוש להמן, הביאה לתשובה גדולה ולקבלת תורה מחודשת. גם בשנת תשע"ה בי"ג ניסן הגיעה אמריקה לקראת הסכם עם אירן שרוצה להשמיד אותנו חלילה. כמו שאמרו רבותינו, שאם לא נעשה תשובה לקראת המשית, הקב"ה יעמיד עלינו מלך קשה וגוזר גזירות כהמן, וזה יביא לתשובה. המילים "הסכם עם אירן" הן בסך הכל בגי' 496 הדומה לגימטריא של המילים "מלך קשה" 495 והמילים "ההסכם עם אירן" = 501 השוות לגימטריא של המילים "אובאמה [כפי הדילוגים ביחזקאל לח'] "חוסיינ ברק אובאמה" = 501 והוא המוביל את ההסכם הגרוע הזה לעם ישראל.

דבר חודש בחודשו - עלון 84 - הבחירות השנה י' ניסן - תאריך מעבר ישראל בחרבה בנהר הירדן. ניסן 1 תשפ"א

וְשִׁכְחֵי עֲמֵד וּבֵית אָבִיךָ". לומר שהסדר שנאמר בתורה לאברהם. נועד ללמד, שלא רק ביציאה גיאוגרפית מדובר, אלא הציווי לאברהם היה, בעיקר על התנתקות מהתרבות שבה אברהם גדל. ולכן המתנתקים מתרבות ארצם, שוכחים תחילה את הארץ, ורק לבסוף שוכחים את בית האבא.

לפיכך שחיתת אלילי מצרים, היתה נחוצה גם להתנתק מהתרבות המצרית וללמד למצריים ולעולם את אפסיות האלילות. וכבר היו דברים מעולם בישראל, אברהם ניפץ את אלילי אביו. ורחל לקחה את התרפים כדי שאביה לא יעבוד להם. יעקב בלכתו לבית א-ל, ציוה לסלק את אלוהי הנכר שנפלו להם שלל מהעיר שכם. חנניה מישאל ועזריה, מסרו נפש לא להשתחוות לצלם שעשה נבוכדנצר - והנס שנעשה להם, קידש שם שמים כמסופר בספר דניאל, שבעקבות הנס שנעשה להם שלא נשרפו - נבוכדנצר שיבח בהתפעלות את הקב"ה.

וכן מרדכי לא כרע להמן - כדי לא לתת לאלילות שום מקום, אף שסיכן את עצמו. יתר על כן, הוא לא הסתתר כשהמן עבר, אלא עשה זאת במופגן - כדי לבטל את העבודה זרה שהמן ייצג. [בכך גם היה תיקון למה שהיה, שהשתחוה לצלם שעשה נבוכדנצר ולא מסרו נפשם על קידוש השם].

דבר נוסף ששווה בו הפסח לשבת, הוא ששניהם הם סימן לעולם המתוקן לעתיד לבוא - שיהיה יום שכולו שבת. וכן הפסח - בניסן נגאלו ובניסן עתידים להיגאל". ועוד דומה הפסח לשבת: השבת - מלמדת על עליה מתמדת: בערב - מזכירים במעריב את הבריאה (בראשית ב' א') "וַיִּכְלֹ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם", בשחרית את מתן תורה - "שני לוחות אבנים הוריד בידו", ובמנחה את אחרית הימים - "אתה אחד ומי כעמך ישראל". שאז יכירו הכל את האמת, "בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה ה' אֶחָד וְשִׁמּוֹ אֶחָד" ידוע לכל. כך גם הפסח, יציאת מצרים מלמדת על הבורא הכל - יכול, וממחרת הפסח מתחילים לספור לקראת מתן תורה. ובשביעי של פסח, מזכירים את אחרית הימים - בשירת היס שתאמר שוב בתחיית המתים, כאמור אז ישיר - שגם בעתיד תושר שירה זו מחדש - על ידי משה ודורו שיקומו לתחייה. ויש חסידויות שנוהגים לעשות בשביעי של פסח סעודה שלישית וקוראים לה "סעודת משיח".

ובחור"ל ההפטרה של יום השמיני היא (ישעיה י' לב'): "עוֹד הַיּוֹם בָּנֹב לְעַמְד... שם מוזכר המשיח ביתר פירוט (ישעיה יא' א-ב') "וַיִּצָא חֲטָר מִגִּזְע וְיָשִׁי וְנָצַר מְשַׁרְשָׁיו יִפְרָה. וְנָחָה עָלָיו רוּחַ ה'... ולדעת הסמ"ק, החיוב לצפות למשיח כלול במצוות (שמות כ' ב') "אֲנֹכִי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם... שְׂכֶם שְׁהִיתָ לִי הִיכֹלֶת לְגֹאֹל אֶתְכֶם בְּמִצְרַיִם אֲזִי, כִּי אֶגְאֹל אֶתְכֶם לְעֵתִיד לְבֹא. [זו כלול גם בהבטחה שנאמרה למשה (שמות ג' יד'): "...אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה... שאהיה עמכם בכל הגלויות כשם שהייתי עמכם בגלות מצרים וגאלתי אתכם].

שימת הביצה בקערה היא אמנם בעיקר זכר לחגיגה, אך הביצה היא גם סמל לאבלות, כי אנו מצטערים שאין אנו יכולים להקריב את קרבן הפסח והחגיגה. וגם בכל שנה היום בשבוע שבו חל יום הראשון של

המשיח, היא השופר הגדול שבעקבותיו יבוא האובדים והנדחים. [המילה בשופר הגימטריא שלה 588, שווה לגימט' של המילים "מלחמת גוג ומגוג" 588].

שבט יהודה, שקפץ למים בים סוף במסירות נפש - זכה למלכות. ועם ישראל נקראו "עברים" רמז למה שעשו בקריעת ים סוף שנכנסו למים במסירות נפש, השם עברים הוא גם מלשון עבר-ים (על פי המהר"ל). ונאמר (מכילתא שמות כ' ו'): "לאוהבי - זה אברהם אבינו וכיוצא בו, ולשומרי מצוותי - אלו הנביאים והזקנים. רבי נתן אומר (שמות כ' ה'): "...לְאֶהְבֵי וְלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתַי". (ויקרא רבה לבי א') אלו ישראל שיושבים בארץ ישראל ונותנים נפשם על המצוות - מה לך יוצא ליהרג?! - על שמלתי את בני. מה לך יוצא להישרף?! - על שקראתי בתורה. מה לך יוצא להיצלב?! - על שאכלתי את המצה. מה לך לוקה מאה פרגול?! - על שנטלתי את הלולב. ואומר (זכריה י"ג ו'): "...אֲשֶׁר הִפְיִיתִי בֵּית מִאֲהָבַי" - מכות אלו גרמו לי לאהב לאבי שבשמים.

עניין זה מיישב לנו קושיה שרבים התקשו בה: מדוע נקבע הדבר לפי השבת ולא לפי התאריך שבו זה אירע?! והט"ז הביא תירוץ בשם רבי משה חריף: "כיון שבאותו תאריך היה נס נוסף והוא נס קריעת הירדן בימי יהושע, לכן קבעו את השבת לזכר הנס. (שלא יאמרו שזה על נס קריעת הירדן). והתירוץ הזה, לכאורה הוא פלא, לא רק שאינו מתרץ, אלא מוסיף קושי. משום שבכל פעם שיש חיוב להודות לה' - מוסיפים להודות על דברים הקשורים לזה. כמו בברכת המזון - אנו מודים על ברית ותורה ובית המקדש ומלכות בית דוד. וכן בליל הסדר - מונים ניסים שהיו במרוצת הדורות בחצי הלילה ובפסח!:

והתירוץ לכך הוא: אם היינו קובעים את התאריך, היינו חושבים שעיקר קביעת העניין, הוא משום הודיה על הנס! אך, הקביעה לפי השבת, מורה לנו את העיקר הזה - שהזכות של עם ישראל - לצאת ממצרים היא המסירות נפש שהיתה ביציאת מצרים בקרבן הפסח, והיא דוגמה לכל הדורות: להיות מוכן למסור נפש למען כבוד שמו, וכעת עושים זכר לזה בשבת הגדול.

כמו כן, יש ללמוד ממה שהיה צורך להקריב את האליל המצרי - שלפני הכניסה לארץ צריך לצאת ממצרים, והיינו, שלא די ביציאה של הגוף, אלא עיקר היציאה היא היתה - התנתקות מהתרבות המצרית. שלא די לצאת מהגלות, אלא צריך גם להוציא את הגלות ממנו. ובמצרים הושפענו מהתרבות המצרית, ואף היו שנכשלו בעבודת כוכבים, כמו המצריים. כמו שכתוב (שמות א' ז'): "...וַתִּמְלֹא הָאָרֶץ אֹתָם" לא רק מהם אלא גם מלאה אותם - תרבות הארץ נכנסה בהם. לכן הקרבת הפסח, היתה התנתקות מהתרבות המצרית.

וכמו שנאמר לאברהם אבינו (ריש פרשת לך-לך): "לך-לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" ויש לתמוה: הרי תחילה יוצא אדם מבית אביו, ורק לבסוף יוצא מארצו, ולמה נאמרו הדברים בסדר הפוך? והג"ר יחזקאל אברמסקי זצ"ל בספרו "ארץ ישראל נחלת עם ישראל" ביאר, על פי המדרש רבה, שפתח את הפרשה בכתוב (תהילים מה' יא'): "שִׁמְעֵי בַת וְרָאִי וְהִטִּי אֲזִנְךָ

דבר חודש בחודשו - עלון 84 - הבחירות השנה י' ניסן - תאריך מעבר ישראל בחרבה בנהר הירדן. ניסן 1 תשפ"א

לקיסר, או חרבונוא שגילה לאחשוורוש על העץ שהכין המן לתלות את מרדכי ולכן נתלה עליו המן, שהיה זה רוחו של אליהו, ועל פי דברי המהר"ל האלו ביאר הרב דסלר במכתב מאליהו (חלק א' עמ' 209) את דברי המדרש (שה"ש זוטא ב' ה'): "קול דודי הנה זה פא..." (שיר השירים ב' ח') כיון שישמיע קול השופר [המילה בשופר היא בגימטריא 588 כמנין הגימטריא של המילים **מלחמת גוג ומגוג** 588, וככתוב (ישעיה כז' יג') "וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וַיָּבֹאוּ הָאֲבָדִים בְּאֶרֶץ אֲשׁוּר וְהַנְּדָחִים בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַשֵּׁם בְּהַר הַקָּדֵשׁ בְּירוּשָׁלַם"] עשרים זוועות באות לעולם; עשרה מקומות נהפכים, "...מלמד שאין הפתח נפתח כולו כאחת אלא אליהו בא לעיר אחת ונעלם מחברתה, מדבר עם איש ונעלם מחברו". כוונת המדרש שאין אליהו מתגלה בעצמו וגורם לכל המאורעות האמורים אלא שהמאורעות עצמן הן נחשבות גילוי של אליהו, היינו שלפני המשיח יהיו הרבה מאורעות חריגים והם קולו של אליהו. וזה בא לעורר לתשובה כאמור (פרקי דר"א פרק מ"ג): "ר' יהודה אומר אין ישראל נגאלין אלא בתשובה, ואין ישראל עושים תשובה אלא מתוך הצער ומתוך הדחק, ומתוך שאין להם מחיה, ואין עושין תשובה עד שיבוא אליהו שנאמר (מלאכי ג' כג') "הנה אֶנְכִי שֹׁלֵחַ לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא וכו'".

מכירת ירקות ללא תולעים מערב פסח תש"ן והשייכות לזמן הגאולה

הזמן שבו התקבל בציבור ירקות "חסלט" בגידול מיוחד ללא תולעים היה לקראת הפסח של שנת תש"ן, שנה שהיתה (לפי חשבון של שנות העולם לפי חלוקה של ימי השבוע) שעת החצות של האלף השישי, אז לראשונה הגיעו הירקות של "חסלט" לשווקים בכמות ממשית. ואז החלה התעניינות אמתית בעניין. בתחילה היו רבנים שהיססו להחליט: אם ירק שהוא בחזקת נגוע בוודאות, אם יוצא מחזקתו על ידי הטיפול של אנשי "חסלט", והעובדות בשטח שכנעו.

[לאמתו של דבר כמעט כל ירק ופרי הגדל ללא טיפול מונע, הוא מלא בשרצים, והירקות והפירות שאנו רואים אותם נקיים, זה בגלל הטיפול המונע את היווצרות החרקים].

נשאלתי אז על ידי כתב "המודיע", על חשיבות התגלית, הכתב קיבל הרצאה עם הדגמה של חסה מהשוק, שהובאה לפניו, וראה בעיניו כמה היא מלאה חרקים, לעומת הירק החדש. והכתבה שבאה בעקבות זה בנושא החרקים, הוסיפה תוספת חשובה לפרסום העניין.

העיתוי שבו בא העניין הזה לעולם, שהיה בחצות היום של האלף השישי, שהוא שלב נוסף בתאריכי אחרית הימים כמו שהובא בשם האריז"ל בספר בית היחיאלי, גם תורם להבנת חשיבות הדבר. ומעניין מאוד דבר נוסף שאירע אז, שהתגלו אז תולעים בדגים, והאדמו"ר מסלונים זצ"ל פירש את מאמר הגמרא (סנהדרין צ"ח א'): "אין בן דוד בא עד שיבוקש דג לחולה ולא ימצא" כך: הדג, הוא דבר קל מבחינה כשרות יותר מהרבה מאכלים, שצריך רק שיהיו לו

הפסח, הוא גם היום בשבוע שבו יחול ט' באב של אותה שנה.

ואף שהגר"א התנגד לכל עשיית זכר לחורבן בפסח, נראה, כי מטרת הזכרת את עניין החורבן ברמז, אדרבה, היא באה לחזק את הביטחון בגאולה, שאמנם אנו עתה בגלות, אך גאולת מצרים, מלמדת שתהיה גאולה. וכן אנו גם אומרים בקטע של "הא לחמא עניא", שמזכירים את הגלות מתוך תקווה להיגאל. ואותו קטע הוא היחיד שהוא בארמית, כי הוא התחבר בגלות, ומטרתו היתה לבאר, מדוע: יש לחגוג את החרות גם בעת הגלות בבבל. וביאר מסדר ההגדה שמהגלות נבין את הגאולה, וכמו רבי עקיבא כשראה שועל יוצא מקודש הקדשים.

והמהר"ל בספר נצח ישראל, ביאר את דברי חז"ל (מדרש רבה לך לך): שנאמר לאברהם (בראשית טו' יג') "...יָדַע יְדַע כִּי גַר יִהְיֶה וכו' מפרש המדרש: 'ידוע' – שאני מגלם. 'תדע' – שאני גואלם, 'ידוע' – שאני משעבדם, 'תדע' שאני פורקם. שגם המצב הקשה של הגלות – נדע שזה זמני בלבד, ותהיה גאולה.

ההפטרה של שבת הגדול מסתיימת במילים האלו (מלאכי ג' כג-כד'): "הנה אֶנְכִי שֹׁלֵחַ לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנֶי בּוֹא יוֹם הַשֶּׁם הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. וְהִשִּׁיב לָב אֲבוֹת עַל בָּנִים וְלָב בָּנִים עַל אֲבוֹתָם פֶּן אָבֹא וְהִפְתִּי אֶת הָאֶרֶץ חָרָם."

גם דברים אלו שבהפטרה, באים לחזק את הציפיה לגאולה. והדבר מצטרף למנהג שנהגו בליל פסח לפתוח את הדלת, לקראת אליהו הנביא בשביל לחזק את הציפיה לבואו לבשר את הגאולה.

ערב פסח שחל בשבת – שבת ופסח

השנה חל ערב פסח בשבת, ובשבת זו קוראים את ההפטרה במלאכי (ג' ד') "וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלַם פִּימִי עוֹלָם וּכְשֵׁנִים קִדְמֵיּוֹת", שם נאמר: "הנה אֶנְכִי שֹׁלֵחַ לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנֶי בּוֹא יוֹם הַשֶּׁם הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא". יש שייכות נוספת לאליהו הנביא שהוא גם המבשר לנו בשורות טובות – את ביאת המשיח, וכאן יש שייכות לגאולה כי שתי השבתות מחוברות; שבת ככל שבת, ופסח אחריו שהוא נקרא שבת כמוש"כ (ויקרא כג' טו') "...מִמְחַרְת הַשַּׁבָּת..." ואמרו רבותינו אילו שמרו ישראל שתי שבתות מיד נגאלים, ואליהו יבוא לפני המשיח לבשר את בואו. ויש לבאר על פי המהר"ל, ששבת בראשית היא השלימה את הבריאה, ופסח שנקרא שבת משלים את העולם שהעולם קיבל משמעות בגלל שעם ישראל נהיה לעם. הרש"ר הירש אמר ששבת הראשונה מעידה על כל הבריאה שהכל הקב"ה ברא, כי אחרת למה לא נבראים חוקי טבע חדשים, ויציאת מצרים מעידה על השגחה פרטית, שהקב"ה השגיח על עם ישראל, וכן התגלה הנהגת שכל ועונש, בפסח שנקרא שבת, שמשלים את האמונה. נמצא ששבת ופסח שניהם משלימים את האמונה.

והנה גילוי אליהו לפי המהר"ל (נצח ישראל פרק כ"ח) יכול להיות על ידי שרוחו מתגלה באיזה אופן נסתר, כמו שמצאנו בחז"ל על אותו שר שדיבר לפני הקיסר בשבח העפר שהיה בתיבתו של נחום איש גמזו שהחליפו לו עפר במקום המתנה שישראל שלחו

דבר חודש בחודשו - עלון 84 - הבחירות השנה י' ניסן - תאריך מעבר ישראל בחרבה בנהר הירדן. ניסן 1 תשפ"א

אפילו במשהו פוסל... וזה סוד (דברים ל' ו'): " וְיָמַל ה' אֶלְהֵיךָ אֶת לְבַבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ..." , הנה הבטיח שהוא יתברך יעביר היצר הרע מן העולם ולא ישאיר ממנו כלום, וזה סוד(יחזקאל לו' כה') "וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים וְטָהַרְתֶּם..." , וזה סוד (מיכה ז' יט') "...וְתִשְׁלַיְךָ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאוֹתֶיךָ..." .

ביעור החמץ ביעור הרע

כבר נתבאר למעלה, כי ביעור החמץ, הוא גם סמל למה שאנו אומרים בסוף ההגדה: "ואתא הקב"ה ושחט למלאך המוות!" וכידוע הוא גם היצר הרע, וכן אמר רבי יהודה (סוכה נג'): "לעתיד לבוא מביא הקדוש ברוך הוא ליצר הרע ושוחטו", ולכן בעת ביעור החמץ אנו מתפללים שהבורא יסלק את הרע וכל הרשעה כולה כעשן תכלה ושיעביר ממשלת זדון מן הארץ.

רבי משה אלשיך מבאר: שביעור החמץ, אינו רק סמל לחיוב האדם לבער את הרע מקרבו, אלא גם שחייב לדאוג לתיקון העולם, וכך הוא כתב: "ולא יאמר די בביעורו כל שאורו – יצר הרע מעצמו. כי אם מכל גבוליו – גם מביתו וחצריו ואנשי עירו – כי כל ישראל ערבים זה בזה. וזה רמז מצוות (שמות יב' יט') "...שֶׂאֵר לֹא יִמָּצֵא בְּבֵיתְכֶם..." ואחרי כן גם (שמות יג' ז') "...וְלֹא יִרְאֶה לְךָ שֶׂאֵר בְּכָל גְּבֻלְךָ" – כי אתה תבער חמצן ויצרן של עובר עבירה, עד שתשיבם עד ה' אלוקיך". והשנה בדיקת החמץ הוא בליל י"ג והביעור ביום שבו נגזרה גזירת המן, ונזכה שיחד עם ביעור החמץ יתבער כל הרע ונזכה לגאולה השלימה בקרוב.

המכון להסרת מכשול איסור תולעים לזיכוי הרבים!

ניתן להזמין הרצאות מהרב שליט"א בעניין תולעים
ודרכי הטיפול בהם 054-841-6169

לעילוי נשמת מישה בן תמרה ויצחק ת.נ.צ.ב.ה.

תרומות והקדשות: 052-718-9446

ספרי רבנו על המדף: 1. שיר השירים מפורש, 2. ספר רות מפורש, 3. פירוש תפילה מ-מה טובו עד ברוך שאמר, 4. ביאורי הברכות שאינן נמצאות בתפילות הקבועות. 5. הגדה של פסח, 6. דבר בעתו, 7. ספירת העומר, 8. קבלת תורה ומתן תורה, 9. תורת השם תמימה

ניתן להשיג את הספרים בחנות "יש כיסוי" [סריגת שוורץ], מלכי ישראל 1, ירושלים טל' 02-5383955

הודעה חשובה לבעלי פלאפון מפקח: ניתן להתקשר למערכת בדוא"ל או בפלאפון ולקבל העלוניס לפלאפון.

לחערות והארות, ולקבלת העלון במייל ולתגובות:
אש"ל – איגוד שומעי לקחו של רבינו:

eeguds@gmail.com

סנפיר וקשקשת, וחולה שזה שעת הדחק, ובכל זאת לא ימצא לו אפילו דג. בגלל שלפני המשיח יהיה המצב הרוחני חמור ביותר, ולכן לא ימצא אפילו לא דג ראוי מרוב תולעים, ואז הרבנות בארץ פרסמה לא לצרוך דגים שהיו אז כמעט רק דגי בריכה, בגלל התולעים שבהם, ומשרד החקלאות, הקציב כסף למחקר עד שנמצא לזה ב"ה פתרון.

יסוד הדברים הוא כאמור למעלה, וכמו שכתב האור החיים הקדוש (פרשת שמייני): שריבוי הרצאים במזון, היא תוצאה של ירידה רוחנית. ואם כן, כאשר יש תיקון גדול בנושא זה, הדבר מראה לנו כי הקב"ה מכין את העולם לקראת אחרית הימים.

כיוון שהציבור החל להשתמש בחסלט, החלו במקביל זיופים, היו ירקנים שקנו ירק "חסלט", וריקנו את השקית ושמו בפנים ירק רגיל בכמות גדולה פי כמה, וכך מכרו ביוקר ירק נגוע כאילו הוא ירק "חסלט". ואז שמו בחברת "חסלט", על השקיות בנדרולה לסימון. וכדי שלא יוכלו לזייף היה סימון מיוחד על הבנדרולה שהיה מופיע, אם חיממו את הבנדרולה באש. והכל כדי למנוע זיופים.

לאחר מכן כבר היו חיקויים, שגידלו גם הם בחממות, אך היה חסר להם בדרך כלל שני דברים: הניסיון המצטבר כל הזמן בחברת "חסלט", הן הניסיון של אישים העוסקים בהשגחה על הכשרות, [אנשי "חסלט" "התלוננו" במרכאות על המיומנות הרבה של משגיחי הכשרות שלהם, שבגלל המומחיות הגדולה הם רואים יותר את החרקים ופוסלים יותר משאר המשגיחים שאין להם את המיומנות הזו ולא רואים חרקים כמוהם].

חומרת איסור החמץ

"אמר רב חסדא: רבון העולמים גלוי וידוע לפניך: שרצוננו לעשות את רצונך ומי מעכב?! השאור שבעיסה ושעבוד מלכויות" (ברכות י"ז א'). היצר הרע נקרא "שאור וחמץ" כי הם מסמלים את הגאווה שכמו שהבצק המחמיץ תופח, כך הגאווה מדמיין את עצמו שהוא גבוה. כתוב (ויקרא ב' י"א- י"ב): "...כָּל שֶׂאֵר וְכָל דָּבֵשׁ לֹא תִקְטְרוּ מִמֶּנּוּ אֲשֶׁה לְה'. קָרַפְןָּ רְאִישִׁית תִּקְרְבוּ אֹתָם לְה' וְאֵל הַמִּזְבֵּחַ לֹא יַעֲלוּ לָרִיחַ נִיחַח". השאור, מסמל את מידת הגאווה. והדבש, את התאוה. - שהן שתי שורשי החטא, ועל כולם היא הגאווה, כמו שכתב הרמח"ל בספרו מסילת ישרים (פרק י"א): שאלמלא שאדם רוצה לראות את עצמו לא פחות מזולתו. היה מסתפק במזון רק כדי שישביע את רעבונו, ובביגוד שיכסה גופו ובבית שישתירהו מהפגעים, וכל הדרשות הנוספות, הן תוצאה מכך שאינו רוצה לראות את עצמו פחות מאחרים!

מכיוון שכאמור, החמץ מסמל את היצר, צריך האדם להשתדל בכל כוחו להיזהר אפילו במה שהוא חמץ. ובזכות זו הוא זוכה לסייעתא דשמיא לעמוד מול יצרו כל השנה שלא יחטא (בשם האריז"ל).

ובפירוש ההגדה המיוחס להרשב"א כתב: "דע! כי לכך נאסר החמץ במשהו ונצטוונו לבערו, כי הוא רמז שעתיד הקדוש ברוך הוא להעביר היצר הרע שהוא החמץ, מן העולם, ולבערו ולעקרו ולא ישאיר ממנו אפילו כל שהוא, ולפיכך אמרו חז"ל: כי שיעור חמץ